HILDO KROP MUSEUM
STEENWIJK

WWW.HILDO KROP.NL

Nieuwsbrief 20

Voorwoord

In deze nieuwsbrief treft u het al aan: de aankondiging van de nieuwe tentoonstelling. Hildo Krop, de Faunen. De intrigerende mythische wezens. Krop had daar wat mee. Wat? Dat zult u zien en lezen in de tentoonstelling en het boekje dat parallel daaraan verschijnt.

Als ik ga fietsen in mijn woonplaats kom ik nooit zoekgeraakte beelden van Hildo Krop tegen. Dit in tegenstelling tot Loek van Vlerken, die stapt op zijn fiets en wat treft hij aan? Het zoekgeraakte beeld van de schone baadster dat aan de gevel van een gesloopt zwembad zat. Het verhaal treft u hieronder aan.

Dat Krop wel eens aquarelleerde was nieuw voor ons. Er dwarrelde zomaar een volkomen onbekende aquarel van de hand van Krop op onze burelen neer. Dat is nog eens nieuws! Wim Heij vertelt er meer over.

Nog een opgeborgen beeld is tevoorschijn gekomen. Loek van Vlerken is weer de aanstichter. Dankzij zijn inspanningen is er weer een beeld van Krop in de openbaarheid herplaatst. Op het Oranje Vrijstaatplein te Amsterdam is het in volle glorie te bewonderen.

Kortom, er is in deze nieuwsbrief volop echt nieuws. Zeer de moeite waard om te lezen dus.

Christy Abels heeft uit alle losse brokken tekst en beeld weer een uiterst smaakvol geheel gecomponeerd.

Ik wens u heel veel leesplezier toe!
Arie van Andel.

Vanaf 19 mei 2019
Tentoonstelling
Hildo Krop-Faunen

Colofon:
Coördinatie: Arie van Andel, Cock Brouwer
Redactie: Wim Heij, Loek van Vlerken
Fotografie: Arie van Andel en Loek van Vlerken
Vormgeving en DTP: Christy Abels

100 jaar Eskaf

Wim Heij

In 1918 besloten twee Steenwijkers, te weten Hillebrand Ras en zijn oom Hein Krop (inderdaad, de vader van), een aardewerkfabriek op te richten. Het turfsteken liep op zijn laatste benen en mede door de Eerste Wereldoorlog had de werkloosheid in Steenwijk en omgeving een ongekende omvang bereikt. Reden waarom het initiatief van het duo Ras en Krop veel bijval kreeg. In april 1919 werd de Eskaf-fabriek officieel opgericht en eind 1919 kon er worden gestart met de productie van betaalbaar, artistiek aardewerk. Voor de nieuwe kunstaardewerkfabriek ontwierp als vanzelfsprekend, naast andere ontwerpers, ook Hildo Krop modellen (circa vijftig).
In 2009 brachten wij de boekuitgave *Hildo Krop en zijn ontwerpen voor de ESKAF* uit.

Een fraai vormgegeven en rijkelijk geïllustreerd boek geschreven door de Eskafkenners bij uitstek Wim Spitzen en Antoine Verschuuren.
Verkoopprijs: € 10,-

Ook verkrijgbaar in onze webshop, WWW.hildokrop.nl

Wat anderen vonden/vinden van Krop

Wim Heij

In 1925 woont de familie Krop tijdens de voorbereidingen voor de *Exposition des Arts Décoratifs et Industriels* een half jaar op de Rue d'Assas 100, het woonhuis/atelier waar Zadkine in 1928 met Valentine Prax zijn intrek neemt. Krop is betrokken bij de bouw van het Nederlandse paviljoen dat wordt gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School.
[…]
Tussen Krop en Zadkine ontstaat vanaf 1925 een hechte vriendschap. Zij blijven elkaar wederzijds bezoeken. Bekend is het verhaal uit 1938, wanneer Zadkine bij een bezoek aan Amsterdam met Krop een wandeling langs diens werk maakt. Zadkine, onder de indruk van de hoeveelheid sculpturen aan bruggen en gebouwen, roept uit: "Nom de Dieu, tu dois être millionaire"(Verdomme, jij moet millionair zijn). Krop, in dienst van de gemeente Amsterdam, verdient op dat moment 320 gulden per maand.

Bovenstaand citaat komt uit de tentoonstellingscatalogus *Zadkine en zijn Nederlandse leerlingen*, een expositie die plaatsvond in het Singer Museum te Laren (2003/4).

De terugkeer van een baadster

Loek van Vlerken

Voor dag en dauw op woensdagochtend 13 februari 2019 stapte ik op mijn fiets richting het Amsterdamse Marnixplein. Om zeven uur zou daar, bij het Marnixbad, een oplegger met hijskraan arriveren om een ‘vrouwelijk naakt met lang golvend haar’ af te leveren en te plaatsen. Dit kalkstenen beeld, een voorstelling van een naakte vrouw met lange haren die overgaan in een golvende baan water, gemaakt door Hildo Krop in 1954-1956, sierde ooit de gevel van het oude *Gemeentelijk Was-, Bad- en zweminrichting Marnixbad* uit 1955. Dit bad werd in 2004 door de gemeente gesloopt om er een nieuw sportcomplex voor terug te plaatsen. Ook het beeld van Krop dreigde onder de slopershamer te verdwijnen. “Dat draaide uit op een pittige confrontatie met de overheid”, vertelde Hildo Krop, de kleinzoon van de stadsbeeldhouwer in een interview in De Volkskrant van 18 februari 2016. “Als erfgenaam wilde ik weten wat er met het beeld van mijn opa zou gaan gebeuren. Er kwam alsmaar geen antwoord, ik overwoog zelfs om de sloop stop te laten zetten. Wat zou er gebeurd zijn als ik het erbij had laten zitten? Uiteindelijk kreeg ik de belofte dat het beeld zorgvuldig zou worden verwijderd en teruggeplaatst in de nieuwbouw. Die zorgvuldige verwijdering, daar stond ik bij. Maar van die terugplaatsing kwam tot dusver niets terecht.”

Waarom gebeurde er al die jaren niets? Een kort resumé: In 2004 werd het gedemonteerde beeld opgeslagen om, als het nieuwe gebouw klaar was, teruggeplaatst te worden. Hoewel op de originele bouwtekeningen van het nieuwe Marnixbad *De Baadster* stond ingetekend, zijn er bij de bouw geen voorbereidingen getroffen voor herplaatsing van het beeld. Opvallend is ook dat de toenmalige directeur van het Marnixbad zich tijdens de herbouw zou hebben uitgesproken tegen de terugplaatsing van het beeld. Het beeld is na verwijdering van het gebouw zoekgeraakt, vanwege een miscommunicatie. Er werd zelfs gespeculeerd dat het beeld mogelijk opzettelijk zoek is geraakt.

Jaren lang ben ik bezig geweest, in samenwerking met de Werkgroep Monumentale Kunst van Heemschut, om het inmiddels teruggevonden beeld teruggeplaatst te krijgen. Met elke keer als antwoord van de gemeente: “binnenkort zal het beeld worden teruggeplaatst” of “er is geen budget”. Uiteindelijk werd deze lange adem beloond met de terugkeer van *De Baadster* op die vroege woensdagochtend in februari. Hoog boven het verkeer zweefde deze baadster door de lucht om uiteindelijk na vijftien jaar terug te keren aan de gevel van het nieuwe (inmiddels 13 jaar oude) Marnixbad. Niet meer aan de voorkant aan het Marnixplein zoals bij het oude gebouw, maar aan de westzijde aan het water van de Singelgracht, zodat deze dame het water nu aan haar voeten heeft. Wel zo handig voor een baadster!

Kijk voor openingstijden en toegangsprijzen op onze website.

www.hildokrop.nl

Vrijwilligers gevraagd
kijk voor meer informatie op
www.hildokrop.nl

Van Gogh-monument te Nuenen (Mo9)

Wim Heij

In onze vraagbaak bij uitstek, de oeuvrecatalogus van mevr. Lagerweij-Polak, lezen we dat Krop van 1930 tot 1932 werkte aan het monument Vincent van Gogh voor de gemeente Nuenen. Een onverdeeld genoegen kan dit voor Krop onmogelijk zijn geweest.

Met het naderen van het herdenkingsjaar 1930 (veertig jaar na het overlijden van Van Gogh) komt er een comité bijeen teneinde te komen tot een groots eerbetoon aan de schilder. Omdat de kunstenaar tussen 1883 en 1885 woonde en werkte in Nuenen en er o.a. zijn beroemde *Aardappeleters* (1885) vervaardigde, werd dit ook de voor de hand liggende locatie. Voorjaar 1930 (rijkelijk laat) krijgen vier beeldhouwers een verzoek een ontwerp in te dienen: Mendes da Costa, John Rädecker, Johan Polet en Hildo Krop. Ondanks dat het comité tal van bekende namen bevat (Berlage, Mondriaan en Sluyters, enz.) wil de fondsvorming evenwel maar niet op gang komen. Op 30 juni beslist de gemeenteraad van Nuenen voor het op te richten monument een subsidie van 50 gulden toe te kennen ondanks dat "*hij* (= de raad. W.H.) *met de levens en wereldbeschouwing, die door van Gogh als mensch is gehuldigd, niet kan sympathiseren."* Men verwacht voor het op te richten monument zo'n achtduizend gulden nodig te hebben. Ondanks de zeer beperkte financiën werkte Krop gewoon door aan zijn ontwerp anders zou zelfs de bijgestelde onthullingsdatum van 1932 niet eens kunnen worden gehaald. Tussendoor zijn er nog perikelen met betrekking tot gepasseerde Brabantse notabelen en wordt serieus de suggestie gedaan, ter beperking van de kosten, een grote op de markt van het naburige Deurne liggende steen, voor het monument aan te wenden.
Het in onderdelen in Krop zijn atelier in Amsterdam vervaardigde monument kon op zaterdag 30 juli 1932 uiteindelijk toch nog worden onthuld. Het eenvoudige monument bestaat uit een rond voetstuk van Beiers hardsteen met de inscriptie *"In dit dorp werkte van december 1883 tot november 1885 Vincent van Gogh".* Op deze basis staat rechtop een steen van graniet met een grote Gele zon.

Over Krop zijn verleende medewerking aan het monument in Nuenen (voor het weinige beschikbare geld) werd door het blad De Groene Amsterdammer, danig de draak gestoken, getuige het gepubliceerde rijmpje:

> "*Voor eerecomitees zonder centen*
> *beeldhouwt Hildo Krop vereenvoudigde*
> *monimenten"*

De informatie voor dit stukje komt uit de herziene uitgave *Van Gogh en Nuenen* van de schrijver Ton de Brouwer.

Nieuwste aanwinst: aquarel

Wim Heij

Van een achternicht van Krop heeft het museum recentelijk een aquarel weten te verwerven. Een aquarel? Ja, inderdaad een gesigneerde aquarel van Hildo Krop. En daar zijn wij ontzettend blij mee omdat wij nooit eerder hadden gehoord dat hij zich ook met deze techniek had ingelaten.
Dat Krop nog tijdens zijn opleiding tot (banket)bakker/kok in Engeland zo af en toe was begonnen met schilderen was wel bekend. Ook dat hij in 1907 in Londen een zomercursus schilderen had gevolgd en dat hij na terugkeer in Nederland definitief had besloten om kunstenaar te worden: en wel schilder. Aan het einde van datzelfde jaar vertrok, de inmiddels 23-jarige, Hildo naar Parijs om er schilderlessen te gaan volgen aan de in hoog aanzien staande particuliere Académie Julian. Naast tekenen en schilderen begon hij ook met het boetseren van volkstypen (denk in dit verband aan het beeldje *Out of work*, uit 1908 en te zien in ons museum).
Daar hij in zijn directe omgeving voor zijn kleifiguren meer waardering ondervond dan voor zijn schilder- en tekenwerk, besloot hij uiteindelijk geen schilder te worden maar zich verder te bekwamen in het beeldhouwen.
Zijn aspiraties om professioneel schilder te worden zette Krop dan wel aan de kant, als liefhebber bleef hij van tijd tot tijd naar de penselen grijpen. Met zijn enigszins traditioneel, romantisch aandoende vroege werk (*Winters stadsgezicht,* Engeland 1906/7, *Straatje,* Parijs 1907 en *Waterkant omgeving Steenwijk*, jaartal niet bekend) en een achttal veel steviger, robuuster geschilderde werken van aanzienlijk latere datum, kunnen we weliswaar geen groot, maar wel een heel aardig en gevarieerd tableau ook van de **schilder** Krop laten zien. Voegen we daar nog een tweetal pastelkrijt tekeningen, de zojuist aangekochte aquarel (*Kip en haan*, 11,5 bij 18,5 cm), een litho en een selectie uit zijn houtsneden en typische beeldhouwersschetsen toe, en we zouden met gemak de wanden van een leuke museumzaal kunnen vullen. Helaas, vanwege ruimteproblemen zit een permanente opstelling, met dit facet van de veelzijdige kunstenaar Krop, er voorlopig niet in. Mogelijk komt het in de toekomst nog eens tot een wisselexpositie. Een en ander laat onverlet dat wij zeer zijn ingenomen met deze nieuwe aanwinst.

Cadeautje

Loek van Vlerken

Voor Hildo Krop is 26 februari altijd al een bijzondere dag geweest; hij werd op die dag in 1884 in Steenwijk geboren. Maar dit jaar had die dag nog een extra gouden randje. Op deze dag werd van hem in Amsterdam Oost, door zijn kleinzoon het beeld De Vrijheid van de Gedachte onthuld.

In 1951 maakte Krop in opdracht van de telefoondienst van P.T.T. Nederland dit beeld en liet zich hierbij inspireren op een gedicht van de Nederlandse dichter P.C. Boutens (1870-1943):

Gesproken of geschreven, leent het Woord

de vleuglen van zijn moeder, de gedachte,

En snelt, verstild, bij dagen en bij nachten

Alweegs naar zijn bestemming voort

Ondanks het feit dat Hildo Krop vooral voor de Gemeente Amsterdam enorm veel beeldhouwwerk produceerde, was de beeldhouwer van mening dat al zijn werk een 'betekenisvolle inhoud' moest hebben. Krop maakte niet zomaar beelden, altijd bezat zijn werk een symboliek, die overigens niet altijd eenvoudig was om te begrijpen. Bij dit werk is de achterliggende gedachte dat de vrijheid van de gedachte een bezit is van elk denkend mens, dat door niemand afgenomen kan worden. De gedachte van de liggende vrouw krijgt gestalte in de staande man, waardoor het met vleugels naar zijn bestemming snelt. Het beeld werd in 1951 geplaatst in een plantsoentje vóór het toenmalige gloednieuwe telefoongebouw aan de Pieter de Hoochstraat 55, Amsterdam. Waarschijnlijk had het beeld er nu nog steeds gestaan, ware het niet dat de telefoondienst rond 1990 het pand verliet en naar de La Guardiaweg bij Sloterdijk vertrok. Ook het beeld verliet de rustige straat in Zuid om tussen de moderne glazen gebouwen rond Sloterdijk een plek te krijgen. In 2010 verhuisde de telefoondienst alweer, dit keer naar Den Haag, maar liet nu het beeld verweest achter. Na vijf jaar was er een koper gevonden voor het nog steeds leegstaande pand, waarbij De Vrijheid van de Gedachte voor de nieuwe eigenaar een niet interessant object was. Het beeld werd verkocht, gedemonteerd en verdween in een loods van een opkoper in Amstelveen. Maar ja, wat moet een opkoper met een beeld van Hildo Krop van 4,25 meter hoog? Verkopen was nog niet zo eenvoudig. Er was namelijk een behoorlijk bedrag voor betaald en voor een particulier was het werk wat te groot om het in de voortuin te zetten. In april 2016 kreeg ik van het Amstelveense bedrijf een e-mail met de vraag of ik eventuele kopers wist. Na veel mailen en telefoneren met o.a. het Amsterdam Museum, het Stedelijk Museum, de Gemeente Amsterdam en de Werkgroep Monumentele Kunst van Heemschut, kwam er na moeizaam gemanoeuvreer, contact tussen de Gemeente (stadsdeel Oost) en de Amstelveense handelaar. Dit resulteerde uiteindelijk in een kijkbezoek door een delegatie van de Gemeente begin 2017 in Amstelveen, waar het beeld gedemonteerd, in meerdere loodsen lag opgeslagen. De Gemeente was niet teleurgesteld wat betreft de kwaliteit en de conditie van het beeld. Over de prijs moest nog wel onderhandeld worden. Over de vraag of het beeld teruggeplaatst moest worden op de zuil, ontstond een discussie. Het beeld zelf werd door ieder gewaardeerd, maar over de zuil kon men geen goede indruk krijgen, zoals hij daar in de Amstelveense loods lag. Het liefst zou men het beeld op een lagere sokkel willen plaatsen. Ik heb de betreffende ambtenaren van de gemeente duidelijk gemaakt dat het beeld met zuil en bijbehorende bronzen tekst van Boutens in zijn geheel zou moeten worden herplaatst. Het beeld is namelijk zó door Krop ontworpen, dat het van onder af bekeken moet worden. Krop maakte menselijke figuren aan zijn beeldhouwwerken die op zuilen of hoog aan een gevel geplaatst waren, altijd met relatief korte benen en lang bovenlijf, waardoor ze vanaf straatniveau de juiste proporties leken te hebben. De ontwerptekeningen van De vrijheid van de gedachte uit het archief van het Hildo Krop Museum werden er bij gehaald en waren overtuigend, zodat het plan van plaatsing op een lage sokkel van de baan was (Krop's ontwerptekeningen kregen bij de onthullingsceremonie zelfs een ereplaatsje). In juli 2017 kreeg ik te horen dat er een bod was uitgebracht door de gemeente en hiermee de aankoop van het beeld in een cruciale fase terecht was gekomen. Stadsdeel Oost had drie opties voor een locatie: in de bocht van de Amstel bij de nieuwe wijk De Omval , of het Oosterpark bij de ingang hoek Oosterpark / Linnaeusstraat, of bij het Stadsloket. Nadat het beeld uiteindelijk door de Gemeente werd aangekocht volgde er langdurige ambtelijke procedures, zoals het inwinnen van adviezen, locatiebepalingen, bezwaarschriften, omgevingsvergunningen, enzovoort. Het beeld zelf ging naar Delft om het door Kunstwacht gerestaureerd en gereinigd te worden. Uiteindelijk is voor de locatie op het Oranje Vrijstaatplein gekozen, pal voor het Stadsloket Oost en werd het beeld hier op 26 februari onthuld als cadeautje voor de stad, maar nog meer als een geschenk aan de Stadsbeeldhouwer van Amsterdam, de 135 jarige Hildo Krop.